763/07

Den 22. januar 2007 blev i sag nr. 68.687:

xxxx xxxxxxxxx xxxx
xxxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har gruppeinvaliderente i Danica Pension, klager over selskabets afvisning af at udbetale ydelser ved anmeldt tab af erhvervsevne.

Selskabet har afvist dækning med henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst 50 %.

Det fremgår af sagen, at klageren er født i 1946 og har arbejdet som togkontrollør. Den tegnede invaliderente giver ret til fuld udbetaling af ydelser og fritagelse for præmiebetaling, hvis den generelle erhvervsevne er nedsat med 2/3. Forsikringen giver ret til halv udbetaling af ydelser, hvis erhvervsevnen nedsættes med mindst halvdelen.

Den 7/12 2004 udfyldte og underskrev klageren anmeldelse om erhvervsevnetab. Af anmeldelsen fremgår, at hun siden 30/1 2001 havde været sygemeldt på grund af depression, og at hun pr. 1/7 2002 [15/6 2002] havde været ansat i fleksjob. Af journaloptegnelse dateret 26/3 2002 i forbindelse med indlæggelse på psykiatrisk hospital fremgår:

"**Anledning til indlæggelsen**

Pt. har været deprimeret gennem flere måneder og har nu planlagt suicidium og skrevet afskedsbrev. Følges ved indlæggelse af en ven, som hun har mødt i forbindelse med alkoholgruppeterapi. Vennen har overtalt pt. til at søge kontakt til psykiatrisk skadestue.

…

Tidligere psykisk

Pt. har siden 16-års alderen lidt af bulimi, hvilket pt. dog kom over i 30-års alderen.

Pt. har til 19.06.01 haft intermitterende alkoholmisbrug. Pt. angiver, at hun egentlig aldrig har haft det rigtig godt.

…

Aktuelt psykisk

Pt. er gennem måneder blevet tiltagende deprimeret og beskriver sig som uendelig træt, fuldstændig uden initiativ, kraftesløs, tilskuer til tilværelsen og at være en byrde for andre. Pt. oplever ingen opmuntringer i hverdagen og føler sig tiltagende isoleret. Pt. har mistet appetitten og tabt nogle få kg. Pt. klager over nedsat energi og manglende koncentration."

Af generel helbredsattest dateret 27/4 2002 fremgår bl.a.:

"**3. Diagnoser …**

Bulimia/bulimo.

Depressio mentis/depression med seo alkohol afh. syndrom.

Fractura clavioulae sin. seqv. (pseudarthrosis antea). /følger efter brud på ve. skulder.

Commotio cerebri. seqv. /postcommotionelt syndrom.

Laesio traumatica lienis (splenectomia facta) /miltruptur.

Laesio traumatica intestine tenui (ressectio ilei facta) /følger efter tarmskade.

Hernia in cicatrices parietis abdominis. /grim brok på mave.

Cicatricis region colli et claviculae anterior /grimme ar på hals mm.

Cicatricis patientis abdominis et extremitas inferioris sinistra /Samme på mave, ben.

DM/sukkersyge.

…

5. Beskrivelse af funktionsevnen

Pt. kan pga. følgerne efter tidligere skader / sygdomme ikke længere udholde en fuld arbejdsdag."

Af resourceprofilen fremgår bl.a.:

"**3. Ansøgerens egen beskrivelse og vurdering af tilknytning til arbejdsmarkedet**
Ønsker at søge om fleksjob, idet de sidste år har vist hun ikke magter fuldtids arbejde. Arbejdspres sammenholdt med fuldtidsarbejde har udløst stress og der har været mange sygedage. Gener efter trafikuheld i 1988 i form af: problem med venstre skulder, svimmelhed, hukommelsesbesvær, hovedpine, bevirker ligeledes at I. [klageren] ønsker fleksjob.

I. er ikke interesseret i omskoling og kan heller ikke pege på nogle arbejdsområder der vil være mere skånsomme for hende.

4. Sagsbehandlerens vurdering af behov for revalidering m.v.
Jf. oplysningerne i GHU af d. 27.04.02 vurderes det at I. er berettiget til fleksjob.
Revalidering/omskoling vurderes ikke relevant, idet hun ikke er motiveret og alder taget i betragtning."

Klageren blev pr. 15/6 2002 ansat hos sin hidtidige arbejdsgiver som togstewardesse med 2/3 løntilskud. Om skånehensyn er oplyst: "Kortere arbejdstid, undgå længere ture". Arbejdstiden er aftalt til 20 timer.

I de kommunale akter er den 8/12 2004 anført:

"Modtaget opfølgning vedr. fleksjob.
Det oplyses, at pgl. er blevet togstewardesse, hvilket hun har det rigtig godt med. Der har ikke været væsentligt sygefravær, og der er ikke behov for at afholde møde."

Af erklæring dateret 18/8 2005 fra speciallæge i ortopædisk kirurgi U.L. fremgår bl.a.:

"**SAMMENFATNING OG KONKLUSION**
Det drejer sig om en 58-årig kvinde, der i 1988 var udsat for et trafikuheld, hvor hun pådrog sig brud på venstre kraveben, brud på venstre 2. ribben, læsion af milten og overrivning af tyndtarmen.

Der blev primært foretaget operation med sammensyning af tyndtarmen og fjernelse af milten.

På grund af manglende heling af bruddet på venstre kraveben blev der sekundært foretaget osteosyntese. Osteosyntesematerialet blev fjernet efter opheling.

I 2000 pådrog skadelidte sig en depression og var indlagt til behandling på Psykiatrisk Hospital … Siden har hun gået til konsultation hos egen læge pga. denne depression.
…
Som følge af det tidligere brud på venstre kraveben er der en forkortning af venstre skulder. Kravebenet er ophelet i en noget vinklet stilling. Der ses reaktionsløst ar over kravebenet. Kravebenet er uømt.

På både OE og UE er der normal bevægelighed i samtlige led, ligesom der er normal kraft og følelse.

Hvad angår bevægeapparatet, må det vurderes, at der ikke ville være noget til hinder for, at skadelidte kunne klare et fuldtidsjob som togbetjent eller togstewardesse. Årsagen til at hun imidlertid kun kan klare et fleksjob (20 timer pr. uge) er ifølge skadelidte depressionen.

Såfremt der ønskes en nærmere vurdering af skadelidtes depression og dennes indflydelse på hendes arbejde, må der udfærdiges en psykiatrisk speciallægeerklæring."

Klageren har over for nævnet gjort gældende, at selskabet skal anerkende, at hendes erhvervsevne er nedsat med 2/3. Klageren har anført, at hun er psykisk syg og har herom i sin klageskrivelse dateret 25/1 2006 anført:

"For ca. 6-7 år siden begyndte jeg at blive syg. Depressioner. Jeg kunne ikke blive ved at klare presset. Mange hurtige og nogle gange ubehagelige beslutninger over for passagerer. Jeg tænkte nogle gange flere dage frem hvad der eventuelt gik galt eller kunne gå galt. Til sidst kunne jeg ikke mere, kunne ikke livet. Blev indlagt. Fik nogle særaftaler med DSB f.eks. ikke køre til K., ingen natkørsel m.m. Efter en sygeperiode

i februar 2003 spurgte DSB om jeg kunne køre som stewardesse. Ingen ansvar for det sikkerhedsmæssige. Jeg kan henvise til andre ved f.eks. forsinkelser/uheld/ulykker. Det er helt klart et mindre attraktivt job, men det er det jeg kan klare og ikke 2 dage i træk."

Klageren har i en skrivelse af 28/1 2006 til nævnet supplerende oplyst:

"Jeg var klar til at sende materiale, men på min arbejdstur i dag har jeg gået og tænkt på alle de situationer som gjorde at jeg måtte opgive togførerstillingen. Det kom snigende. F.eks. kunne jeg pludselig ikke huske hvilken nøgle der passede til tjenestekupe eller jeg kunne pludselig ikke finde mit billethæfte (mange penge værd). Jeg ringede til … bad kollega bryde min lås op til mit skab. De prøvede at berolige mig, men der var det ikke. Jeg havde det på mig. Efter sådan en tur var jeg gennemblødt, rystende, fyldt med gråd.

Kunne ikke koncentrere mig. Nu hvor jeg skriver om det er jeg også gennemblødt og ryster igen.

Et andet eksempel hvor jeg ikke kan finde ud af, hvad vej vi kører en mørk aften. Vi skal signalere til hinanden med lygte. Jeg aner ikke hvilken vej og det er meget vigtigt for sikkerheden, jeg prøver at skjule det, men er også bange.

Da jeg på samme tur ikke kan finde ud af at lukke den rigtige frontdør, noget af toget skal kobles af.

Da bryder jeg sammen foran alle passagererne og kollegaer. På samme tur på perronen i K. følte jeg alle passagerer råbte og skreg af mig, hakkede derefter kloen i mig. Det var som at være i skærsilden (forestiller jeg mig).

Jeg kan fortælle meget længe om lignende eksempler og alment værktøj fra min side.

Jeg har det stadig sådan når vi f.eks. holder for stop, sker der noget i mig. Hvad skal jeg nu gøre, sige? Men heldigvis er det ikke mit job mere. Jeg skal lave og sælge bl.a. kaffe.

Stadigvæk skal jeg passe meget på ikke at blive stresset. Møde i god tid. Ikke have andre ting på programmet når jeg skal arbejde.

Signalerne til start af depression kender jeg nu. Jeg skal have Ro, Ro, masser af motion, lysterapi har jeg taget 4-5 år. Frisk luft."

Klageren har fremlagt brev dateret 17/3 2006, hvori hendes læge P.E.M. har anført:

"Det er min vurdering at pt. - kendskab gennem mange år - 16 år - at pt. IKKE som anført i papirerne er rask."

Klageren har endvidere henvist til et svar i en læserbrevkasse i Jernbanetidende nr. 2, marts 2006 hvor bl.a. er anført:

"Det er påpeget, at arbejdsprøvning for at dokumentere erhvervsevnetab i alle former for arbejde ikke er brugt tilstrækkeligt. Jeg mener, at det måske kan bero på, at kommunerne i samarbejde med medarbejderen har udført arbejdsprøvning på den arbejdsplads, hvor medarbejderen kan fortsætte og er sikret beskæftigelse. Dette er vel set med almindelig fornuft en naturlig sagsbehandling, særligt set i lyset af den forholdsvise store arbejdsløshed inden for gruppen."

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Selskabet har til støtte herfor i skrivelse af 17/2 2006 til nævnet anført:

"Som det fremgår af erklæringen fra I.s egen læge P.E.N. …, arbejder I. 20 timer pr. uge, og hun fungerer godt herved. I. er ikke længere i behandling hos psykiater eller psykolog, men kommer fast hos egen læge. Ifølge lægen er hun fortsat velfungerende i et job som togstewardesse og ikke som togfører, og hun må anses for at være rask og tilstanden stabil.

I. skriver i klagen til ankenævnet, at 'signalerne til *start* af depression kender jeg nu' - hvilket efter vores vurdering betyder, at hun også selv ser sig som rask.

Danica Pensions lægekonsulent, der er speciallæge i psykiatri, er enig i denne vurdering, og vurderer derfor, at I.s generelle erhvervsevne ikke er nedsat til 1/2 eller mindre, som er betingelsen for halv udbetaling ved tab af erhvervsevne.

Det fremgår at speciallægeerklæringen fra overlæge U.L. … at I. ikke har gener fra venstre skulder. Hun har periodiske nakkesmerter, som behandles med fysioterapi. Hun har fortsat abdominalbrok, men der er ingen gener i det daglige. Der er normal bevægelighed i samtlige led, ligesom der er normal kraft og følelse. Overlæge U.L.

konkluderer, at 'hvad angår bevægeapparatet, må det vurderes, at der ikke ville være noget til hinder for, at skadelidte kunne klare et fuldtidsjob som togbetjent eller togstewardesse. Årsagen til, at hun kun kan klare et fleksjob (20 timer pr. uge) er ifølge skadelidte depressionen.' Det anføres ikke, og det kan ikke udledes af konklusionen, at erhvervsevnen er nedsat til ½ i alle erhverv.

Danica Pensions lægekonsulent i ortopædkirurgi er enig i, at de beskedne gener og fund ikke påvirker I.s generelle erhvervsevne.

…

Danica Pension har noteret sig, at kommunen har undladt at arbejdsprøve I. De har i stedet alene vurderet, at hun var berettiget til fleksjob i sit tidligere arbejde. I. vil formentlig kunne arbejde flere timer indenfor et andet arbejdsområde. Dette er imidlertidig aldrig forsøgt.

…

Vi gør opmærksom på, at I. ikke er forsikret alene som togfører, men vi vurderer hendes erhvervsevne i et bredere perspektiv."

Selskabet har i skrivelse af 12/4 2006 til nævnet supplerende anført:

"I.s læge vurderer nu, at hun ikke er rask. Han har ikke begrundet denne vurdering. Danica Pension siger ikke, at I. er rask, men blot at hun ikke har mistet mindst halvdelen af sin generelle erhvervsevne.

Ingen af de forskellige lægelige oplysninger, der foreligger i sagen, dokumenterer eller sandsynliggør, at I.s erhvervsevne er nedsat til halvdelen eller mindre af helbredsmæssige årsager, og vi må derfor fastholde, at erhvervsevnen ikke er tilstrækkelig nedsat."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 4. Dækning ved tab af erhvervsevne.**

…

Stk. 3. Længerevarende tab af erhvervsevne.

Bliver forsikrede ved med at være sygemeldt, og har forsikredes sygdomstilstand stabiliseret sig i sådant omfang, at hans fremtidige erhvervsevne kan vurderes, foretages

en vurdering af, om forsikredes erhvervsevne længerevarende er nedsat til 1/3 eller mindre, respektive til mellem 1/2 og 1/3.

…

Forsikredes erhvervsevne anses for længerevarende at være nedsat til 1/3 eller mindre, respektive mellem 1/2 og 1/3, hvis han blivende ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/3, respektive 1/2 - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - af hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt erhvervsdygtige personer af tilsvarende uddannelse og alder.

Ved vurderingen af forsikredes tab af erhvervsevne foretages et skøn over, om forsikrede må anses for egnet til omskoling. Hvis forsikrede anses for egnet til og i tilfælde af omskoling må forventes at blive i stand til at opretholde den førnævnte indtjening, anses hans erhvervsevne ikke for nedsat til 1/3 eller mindre, respektive mellem 1/2 og 1/3.

Der tages ikke hensyn til, om forsikrede på grundlag af situationen på arbejdsmarkedet er eller efter omskoling vil blive i stand til at få arbejde svarende til sin uddannelse."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen, herunder navnlig de lægelige oplysninger samt oplysningerne om klagerens fleksjob, finder nævnet, at klagerens generelle erhvervsevne - vurderet i forhold til de ovenfor gengivne forsikringsbetingelser - ikke kan anses for ned-

sat i dækningsberettigende grad. Nævnet kan derfor ikke kritisere selskabets afgørelse, hvorfor

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

J. Hermann